

**ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI**  
**TRƯỜNG ĐẠI HỌC GIÁO DỤC**

---

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG CỦA TỔ CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG  
THPT DTNT TỈNH VĨNH PHÚC THEO HƯỚNG PHÁT HUY TÍNH  
CHỦ ĐỘNG**

**ĐỀ CƯƠNG LUẬN VĂN THẠC SỸ**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC**

**Mã số: 8 14 01 14**

**Học viên: ĐẶNG THỊ KIM CHUNG**

**Lớp:**

**Người hướng dẫn NCKH: GS.TS. TRẦN CÔNG PHONG**

**Hà Nội - 2018**

## PHẦN MỞ ĐẦU

### 1. Lí do chọn đề tài:

Giáo dục trung học có vị trí hết sức quan trọng, tạo nền móng vững chắc cho sự hình thành và phát triển nhân cách của thế hệ trẻ. Trong mỗi trường trung học, tổ chuyên môn là lực lượng trực tiếp triển khai những yêu cầu về mục tiêu, nội dung, phương pháp... của đổi mới giáo dục, là cấp quản lý trực tiếp đội ngũ giáo viên để giúp nhà trường thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ hình thành phát triển nhân cách, trí tuệ và thể lực cho học sinh. Vì vậy, quản lý có hiệu quả các hoạt động tổ chuyên môn là một trong những công tác trọng tâm và thường xuyên của Hiệu trưởng để thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà trường, nâng cao chất lượng giáo dục một cách tốt nhất.

Nghị Quyết số 29-NQ/TW ngày 4 tháng 11 năm 2013 của Ban chấp hành Trung ương Đảng đã xác định: *“Phát triển đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục và đào tạo,.. bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục gắn với nhu cầu phát triển kinh tế-xã hội, bảo đảm an ninh, quốc phòng và hội nhập quốc tế”*.

Trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc, công tác quản lý hoạt động giáo dục đã được quan tâm chú trọng, vấn đề quản lý hoạt động tổ chuyên môn cũng đã được đề cập đến. Tuy nhiên, đối với vấn đề nghiên cứu biện pháp quản lý hoạt động của tổ chuyên môn trường trung học phổ thông, đặc biệt là trường THPT DTNT tỉnh vẫn chưa được quan tâm và nghiên cứu đầy đủ. Hoạt động của các tổ chuyên môn còn thụ động, chưa tích cực, phụ thuộc nhiều vào sự chỉ đạo của cấp trên nên hiệu quả công tác thấp. Cần có những giải pháp quản lý hữu hiệu để phát huy tính tự chủ, sáng tạo trong hoạt động của các tổ chuyên môn, của giáo viên.

Xuất phát từ những lý do trên, đề tài: **“Quản lý hoạt động của tổ chuyên môn ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc theo hướng phát huy tính chủ động”** được tác giả lựa chọn nghiên cứu.

### 2. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và khảo sát, đánh giá thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc, và một số trường

trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc. Đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn để nâng cao hiệu quả quản lý, tăng cường tính chủ động của các tổ chuyên môn, đáp ứng chất lượng đào tạo và yêu cầu đổi mới trong trường THPT DTNT tỉnh và một số trường trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc.

### **3. Khách thể, đối tượng nghiên cứu**

#### **3.1. Khách thể nghiên cứu**

CBQL nhà trường (HT, PHT), CBQL tổ chuyên môn (TTCM, TPCM) ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc.

#### **3.2. Đối tượng nghiên cứu**

Hệ thống biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường trung học phổ thông Dân tộc nội trú tỉnh Vĩnh Phúc

### **4. Câu hỏi nghiên cứu:**

Câu hỏi nghiên cứu đặt ra là:

- Tổ chuyên môn có vị trí, vai trò như thế nào trong nhà trường?
- Tổ chuyên môn trong nhà trường hoạt động ra sao?
- Cần có những giải pháp nào để phát huy tính chủ động của các tổ chuyên môn?

### **5. Giả thuyết khoa học**

Hiện nay, công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn của Hiệu trưởng các trường trung học phổ thông đã đạt được kết quả nhất định làm cho chất lượng dạy học được nâng cao. Tuy nhiên trong quá trình thực hiện còn có những điều chưa phù hợp, bất cập. Nếu đề xuất được một hệ thống biện pháp quản lý hoạt động của tổ chuyên môn một cách hợp lý, khả thi thì sẽ phát huy được tính chủ động của các tổ chuyên môn, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường.

### **6. Nhiệm vụ nghiên cứu**

6.1. Nghiên cứu cơ sở lý luận của vấn đề quản lý hoạt động tổ chuyên môn

6.2. Khảo sát, đánh giá thực trạng công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc.

6.3. Đề xuất hệ thống biện pháp quản lý phát huy được tính tự chủ, sáng tạo của các tổ chuyên môn ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc.

## **7. Giới hạn phạm vi nghiên cứu**

### ***7.1. Giới hạn về đối tượng nghiên cứu***

- Đề tài nghiên cứu một số biện pháp quản lý hoạt động đảm bảo tính độc lập, tích cực của tổ chuyên môn ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc.

- Nghiên cứu biện pháp quản lý áp dụng cho các trường DTNT, các trường THPT trong tỉnh.

### ***7.2. Giới hạn về địa bàn nghiên cứu***

Trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc và một số trường THPT trong tỉnh Vĩnh Phúc.

## **8. Phương pháp nghiên cứu**

Đề tài này tác giả sử dụng 3 nhóm phương pháp nghiên cứu.

### ***8.1. Phương pháp nghiên cứu tài liệu***

Đọc, phân tích, tổng hợp, hệ thống hóa các tài liệu để xây dựng cơ sở lý luận cho đề tài.

### ***8.2. Nhóm các phương pháp nghiên cứu thực tiễn***

#### ***8.2.1. Phương pháp quan sát.***

Thu thập các thông tin qua việc giám sát hoạt động của tổ chuyên môn trong trường THPT DTNT tỉnh và một số trường THPT khác trong tỉnh.

#### ***8.2.2. Phương pháp phỏng vấn.***

Phỏng vấn trực tiếp một số cán bộ quản lý, lãnh đạo trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc và qua thực tế công tác quản lý tổ chuyên môn tại trường, trao đổi với các tổ trưởng, giáo viên về cách quản lý tổ chuyên môn để làm rõ thực trạng hiện tại.

#### ***8.2.3. Phương pháp nghiên cứu lý luận***

Phân tích, tổng hợp, khái quát hóa, hệ thống hóa những vấn đề lý luận có liên quan đến đề tài, gồm các văn kiện của Đảng về GD&ĐT, Luật Giáo dục, Quy chế về tổ chức và hoạt động của tổ chuyên môn trong các trường THPT,

những tài liệu về quản lý, quản lý giáo dục, một số công trình nghiên cứu có liên quan đến đề tài.

#### *8.2.4. Phương pháp điều tra*

- Thu thập số liệu về thực trạng quản lý tổ chuyên môn ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc và một số trường THPT khác trong tỉnh Vĩnh Phúc. Phân tích công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn hiện nay, chỉ ra những mặt mạnh, mặt yếu và nguyên nhân, từ đó đề xuất những biện pháp quản lý.

- Thông qua báo cáo của các hội nghị tập huấn, tổng kết của Bộ và của Sở GD&ĐT, của nhà trường cũng như kinh nghiệm tích lũy được của tác giả trong quá trình tham gia quản lý để tổng kết kinh nghiệm.

#### *8.3. Nhóm các phương pháp hỗ trợ khác*

- Phương pháp thống kê toán học, xử lý số liệu.

- Phương pháp tính điểm trung bình.

### **9. Cấu trúc của luận văn**

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục, luận văn gồm ba chương sau đây:

**Chương I:** Cơ sở lý luận về quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THPT

**Chương II:** Thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc.

**Chương III :** Biện pháp quản lý phát huy tính chủ động của các tổ chuyên môn ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc trong giai đoạn hiện nay.

# Chương I: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỔ CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG

## 1.1. Sơ lược tổng quan vấn đề nghiên cứu

### 1.1.1. Nghiên cứu về TCM và hoạt động của TCM

## 1.2. Các khái niệm cơ bản:

### 1.2.1. Quản lý và chức năng quản lý

### 1.2.2. Quản lý giáo dục

### 1.2.3. Quản lý nhà trường

### 1.2.4. Tính chủ động.

### 1.2.5. Tổ chuyên môn ở trường trung học phổ thông

### 1.2.6. Quản lý hoạt động tổ chuyên môn

## 1.3. Một số vấn đề liên quan đến quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường trung học phổ thông

### 1.3.1. Mục tiêu của giáo dục trung học phổ thông

### 1.3.2. Nhiệm vụ của tổ chuyên môn ở trường trung học phổ thông

### 1.3.3. Những yêu cầu đổi mới đối với trường trung học phổ thông trong giai đoạn hiện nay

## 1.4. Nội dung quản lý hoạt động tổ chuyên môn trong trường trung học phổ thông

### 1.4.1. Quản lý việc xây dựng kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn

### 1.4.2. Quản lý việc quy hoạch, bổ nhiệm tổ trưởng chuyên môn và bồi dưỡng giáo viên trong TCM

### 1.4.3. Quản lý các hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn

### 1.4.4. Quản lý việc kiểm tra - đánh giá hoạt động của tổ chuyên môn.

## 1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động của tổ chuyên môn trong trường phổ thông trung học

### 1.5.1. Hiệu trưởng

### 1.5.2. Yếu tố thuộc về tổ chuyên môn

### 1.5.3. Các yếu tố khác

## Tiểu kết chương 1

## Chương II: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỔ CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG THPT DÂN TỘC NỘI TRÚ TỈNH VĨNH PHÚC

2.1. Khái quát về đặc điểm lịch sử, địa lý, kinh tế-xã hội và giáo dục thành phố Vĩnh Yên, Vĩnh Phúc

2.1.1. Về đặc điểm địa lý, lịch sử, kinh tế và xã hội thành phố Vĩnh Yên, tỉnh Vĩnh Phúc

2.1.2. Tình hình giáo dục bậc PTTH tại thành phố Vĩnh Yên, Vĩnh Phúc

2.1.3. Về trường PTTH dân tộc nội trú Vĩnh Phúc

2.1.3.1. Quá trình phát triển trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc

2.1.3.2. Cơ sở vật chất

2.2. Thực trạng hoạt động TCM tại trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc

2.2.1. Cơ cấu TCM

2.2.2. Hoạt động của tổ chuyên môn tại trường PTTH DTNT Vĩnh Phúc

2.2.2.1. Thực trạng hoạt động của tổ chuyên môn

2.2.2.2. Thực trạng hoạt động quản lý của tổ trưởng chuyên môn

2.3. Thực trạng tổ chức và quản lý hoạt động các tổ chuyên môn của hiệu trưởng ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc

2.3.1. Thực trạng quản lý việc xây dựng kế hoạch hoạt động các TCM của hiệu trưởng tại trường THPT DTNT Vĩnh Phúc

2.3.2. Thực trạng quy hoạch, bổ nhiệm tổ trưởng TCM và bồi dưỡng GV trong TCM theo hướng phát huy tính tích cực, sáng tạo của TCM

2.3.2.1. Thực trạng công tác quản lý việc xây dựng kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn

2.3.2. 2. Thực trạng công tác bồi dưỡng nghiệp vụ cho GV trong TCM

2.3.3. Thực trạng tổ chức bộ máy hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động của TCM

2.3.4. Thực trạng quản lý hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn.

2.4.4. Thực trạng công tác quản lý việc kiểm tra, đánh giá hoạt động của tổ chuyên môn.

2.4.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động tổ chuyên môn của hiệu trưởng tại trường PTTH DTNT Vĩnh Phúc

2.4.5.1. Yếu tố ảnh hưởng thuộc về hiệu trưởng đối với quản lý hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động

2.4.5.2. Yếu tố ảnh hưởng thuộc về tổ chuyên môn (tổ trưởng chuyên môn và giáo viên) đối với quản lý hoạt động tổ chuyên môn

2.4.5.3. Yếu tố của môi trường khách quan

2.5. Đánh giá chung

Tiểu kết chương 2

Chương III : BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TỔ CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG THPT DTNT TỈNH VĨNH PHÚC THEO HƯỚNG PHÁT HUY TÍNH CHỦ ĐỘNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp

3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống

3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa, tính thực tiễn

3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ

3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi

3.2. Biện pháp quản lý hoạt động của các tổ chuyên môn ở trường trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc theo hướng phát huy tính chủ động của các TCM.

3.2.1. Quản lý xây dựng và thực hiện kế hoạch hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động của TCM

3.2.2. Tổ chức sinh hoạt tổ chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học nhằm phát huy tính chủ động của TCM

3.2.3. Tổ chức qui hoạch, tuyển chọn và bổ nhiệm đội ngũ tổ trưởng chuyên môn

3.2.4. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, phương tiện phục vụ giảng dạy

3.2.5. Kiểm tra việc thực hiện kế hoạch hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động của TCM

3.4. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động của TCM

3.4.1. Mục đích khảo nghiệm

3.4.2. Mẫu khảo nghiệm

3.4.3 Tiêu chí và thang đánh giá

3.4.4. Kết quả khảo nghiệm

3.4.4.1. Nhận thức tính cần thiết của biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động

3.4.4.2. Kết quả khảo nghiệm mức độ khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường trung học cơ sở theo hướng phát triển năng lực dạy học

3.4.4.3. Mối quan hệ giữa tính cần thiết và khả thi của biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường PTTH DTNT Vĩnh Phúc theo hướng phát huy tính chủ động của TCM

Tiểu kết chương 3

Kết luận và kiến nghị

Phụ lục

*Đề cương chi tiết*

## Chương I: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỔ CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG

1.1. Sơ lược tổng quan vấn đề nghiên cứu

1.1.1. Nghiên cứu về TCM và hoạt động của TCM

- Hướng nghiên cứu về vai trò của TCM và tổ trưởng chuyên môn
- Hướng nghiên cứu về đổi mới sinh hoạt chuyên môn trong TCM nhằm nâng cao chất lượng giáo dục
- Hướng nghiên cứu về các biện pháp nâng cao năng lực quản lý của tổ trưởng TCM và hiệu trưởng đối với TCM
- Hướng nghiên cứu về thực trạng và đề xuất các giải pháp nâng cao hoạt động của TCM

Các công trình nghiên cứu trên nghiên cứu sâu ở các khía cạnh khác nhau về lĩnh vực quản lý giáo dục này. Kết quả của các công trình là những viên gạch làm cơ sở cho các nghiên cứu tiếp theo hướng này, là sự đóng góp cho quản lý

giáo dục ở các nhà trường phổ thông mà các tác giả khi lựa chọn nghiên cứu vấn đề quản lý hoạt động tổ chuyên môn có thể kế thừa cho nghiên cứu của mình.

## 1.2. Các khái niệm cơ bản:

### 1.2.1. Quản lý và chức năng quản lý

#### - Quản lý

Tác giả Nguyễn Quốc Chí và Nguyễn Thị Mỹ Lộc cho rằng: “Định nghĩa quản lý một cách kinh điển nhất là: tác động có định hướng, có chủ đích của chủ thể quản lý (người quản lý) đến khách thể quản lý (người bị quản lý) trong một tổ chức nhằm làm cho tổ chức vận hành và đạt được mục đích của tổ chức” [14 tr 32 ]

Như vậy có thể hiểu: Quản lý là tác động có định hướng có chủ đích của chủ thể quản lý đến khách thể quản lý nhằm đưa hệ thống đạt đến mục tiêu đã định và làm cho nó vận hành tiến lên một trạng thái mới về chất.

#### \* Chức năng của quản lý:

Quản lý là quá trình hoạt động gồm bốn chức năng cơ bản:

- Kế hoạch hoá (planning);
- Tổ chức (organizing);
- Lãnh đạo / chỉ đạo (Leading)
- Kiểm tra (controlling)

### 1.2.2. Quản lý giáo dục

#### \* Quản lý giáo dục:

Quản lý giáo dục là: “Hệ thống tác động có mục đích, có kế hoạch, hợp quy luật của chủ thể quản lý nhằm làm cho hệ thống vận hành theo đường lối và nguyên lý giáo dục của Đảng, thực hiện được các tính chất của nhà trường XHCN Việt Nam mà tiêu điểm hội tụ là quá trình dạy học – giáo dục thế hệ trẻ, đưa hệ GD tới mục tiêu dự kiến, tiến lên trạng thái mới về chất” [31, tr 31 ].

### 1.2.3. Quản lý nhà trường

- Từ điển giáo dục học: “Quản lý trường học là thực hiện hoạt động quản lý giáo dục trong tổ chức nhà trường. Hoạt động quản lý trường học do chủ thể quản lý nhà trường thực hiện, bao gồm các hoạt động quản lý bên trong nhà

trường như: Quản lý giáo viên; quản lý học sinh; quản lý quá trình dạy học, giáo dục; quản lý cơ sở vật chất, thiết bị trường học; quản lý tài chính trường học; quản lý quan hệ nhà trường và cộng đồng xã hội...[46, tr. 52]

-Quản lý trường học là hoạt động của các cơ quan quản lý nhằm tập hợp vào tổ chức các hoạt động của giáo viên, học sinh các lực lượng giáo dục khác cũng như huy động tối đa các nguồn lực giáo dục để nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo trong nhà trường.

- Quản lý nhà trường có 2 cấp độ: vĩ mô và vi mô.

#### 1.2.4. Tính chủ động.

#### 1.2.5. Tổ chuyên môn ở trường trung học phổ thông

- Tổ chuyên môn là một loại hình tổ chức trong nhà trường, do hiệu trưởng quyết định trong cơ cấu tổ chức của nhà trường.

-Trong trường trung học có 2 loại tổ chuyên môn phổ biến: Tổ đơn môn và tổ liên môn. Đối với những trường có quy mô lớn có tổ đơn môn (tổ Toán, tổ Lý, tổ Văn...), những trường có quy mô nhỏ thường có tổ liên môn (tổ khoa học tự nhiên, tổ khoa học xã hội, hay tổ toán – lý, tổ hóa – sinh, tổ văn – sử...).

#### 1.2.6. Quản lý hoạt động tổ chuyên môn

Quản lý hoạt động TCM là những tác động có tổ chức, có định hướng của chủ thể quản lý (Hiệu trưởng) đến đối tượng quản lý (TCM) nhằm đảm bảo cho hoạt động của TCM đi vào nề nếp đạt hiệu quả và phù hợp với điều kiện thực tế của trường, trong đó sử dụng và khai thác có hiệu quả nhất các tiềm năng, các cơ hội để nâng cao chất lượng giảng dạy - giáo dục trong nhà trường theo ý chí của chủ thể quản lý (Hiệu trưởng).

Ở trường THPT có 02 chủ thể chính quản lý hoạt động tổ chuyên môn: hiệu trưởng và tổ trưởng bộ môn (bên cạnh đó còn có phó hiệu trưởng là sự thay mặt, được sự ủy quyền của hiệu trưởng quản lý hoạt động tổ chuyên môn và các công việc ở nhà trường theo mảng công việc được phân công).

\* Quản lý hoạt động tổ chuyên môn của hiệu trưởng

+ Vị trí chức năng của hiệu trưởng trường THPT

Điều 54, Luật Giáo dục ghi rõ: “Hiệu trưởng là người chịu trách nhiệm quản lý các hoạt động của nhà trường, do cơ quan nhà nước có thẩm quyền bổ nhiệm, công nhận với nhiệm kỳ 5 năm”[37]

+ Nhiệm vụ và quyền hạn Hiệu trưởng trường THPT có những nhiệm vụ và quyền hạn sau:

+ Nội dung quản lý hoạt động tổ chuyên môn của hiệu trưởng

Thứ nhất, Hiệu trưởng quản lý trực tiếp hoạt động TCM thông qua các công việc: tổ chức bộ máy nhà trường, đặc biệt là các tổ chuyên môn.

Thứ hai, Hiệu trưởng quản lý hoạt động tổ chuyên môn thông qua chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn:

\* Quản lý hoạt động tổ chuyên môn của tổ trưởng chuyên môn

+ Vị trí của tổ trưởng chuyên môn

+ Nhiệm vụ của tổ trưởng chuyên môn

\* Quan hệ giữa hiệu trưởng và tổ trưởng chuyên môn trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THPT

Tổ trưởng chuyên môn trong trường THPT do hiệu trưởng trực tiếp cơ cấu và quyết định bổ nhiệm. Đây là quan hệ phân cấp trong quản lý, hiệu trưởng là chủ thể quản lý, tổ trưởng chuyên môn là đối tượng quản lý.

1.3. Một số vấn đề liên quan đến quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường trung học phổ thông

1.3.1. Mục tiêu của giáo dục trung học phổ thông

1.3.2. Nhiệm vụ của tổ chuyên môn ở trường trung học phổ thông

1.3.3. Những yêu cầu đổi mới đối với trường trung học phổ thông trong giai đoạn hiện nay

1.4. Nội dung quản lý hoạt động tổ chuyên môn trong trường trung học phổ thông

1.4.1. Quản lý việc xây dựng kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn

Nội dung xây dựng kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn:

+ Xây dựng kế hoạch năm học, kế hoạch tháng, kế hoạch tuần; kế hoạch dạy học, kế hoạch thao giảng, kế hoạch kiểm tra, kế hoạch ôn thi, phụ đạo học

sinh, kế hoạch bồi dưỡng đội ngũ, sinh hoạt chủ đề, kế hoạch thực tế, giao lưu học hỏi...);

+ Hướng dẫn giáo viên xây dựng các kế hoạch cá nhân tương ứng với nhiệm vụ của họ: Xây dựng kế hoạch dạy học theo chủ đề tích hợp, liên môn...

1.4.2. Quản lý việc quy hoạch, bổ nhiệm tổ trưởng chuyên môn và bồi dưỡng giáo viên trong TCM

- Công tác quy hoạch, bổ nhiệm tổ trưởng chuyên môn
- Bồi dưỡng nghiệp vụ quản lý cho Tổ trưởng chuyên môn
- Tổ chức các hoạt động bồi dưỡng định kỳ và tự bồi dưỡng cho GV

1.4.3. Quản lý các hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn

- Sinh hoạt tổ chuyên môn là hoạt động để tổ chuyên môn triển khai thực hiện toàn bộ các hoạt động của tổ, là dịp để trao đổi chuyên môn nâng cao chất lượng dạy học.

- Nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn cần đa dạng, phong phú, có thay đổi, có chuẩn bị trước về nội dung và cách thức tổ chức thực hiện. Hiện nay, sinh hoạt tổ chuyên môn có thể tập trung vào các vấn đề sau:

- Đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học và kiểm tra đánh giá
- Xây dựng chủ đề và thực hiện dạy học theo chủ đề
- Sinh hoạt chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học

1.4.4. Quản lý việc kiểm tra - đánh giá hoạt động của tổ chuyên môn.

- Xây dựng kế hoạch kiểm tra chuyên môn toàn diện, kiểm tra chuyên đề, kiểm tra đột xuất, định kỳ đối với cán bộ, GV và tổ chuyên môn ngay từ đầu năm học

- Xây dựng và cụ thể hóa các tiêu chí đánh giá từng hoạt động chuyên môn trên cơ sở tiêu chí, tiêu chuẩn quy định tại các văn bản chỉ đạo chuyên môn của cấp trên, các quy định nội bộ của nhà trường và thực tế đội ngũ GV.

- Ban giám hiệu kiểm tra hồ sơ các tổ chuyên môn theo từng học kỳ, phối hợp với tổ chuyên môn kiểm tra đánh giá giờ dạy và các hoạt động chuyên môn của GV

1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động của tổ chuyên môn trong trường phổ thông trung học

1.5.1. Hiệu trưởng

- Hiệu trưởng quản lý hoạt động tổ chuyên môn thông qua hai kênh: quản lý qua kế hoạch của nhà trường, tổ chức bộ máy các tổ chuyên môn và qua tổ trưởng các tổ chuyên môn.

Thời gian dành cho hoạt động tổ chuyên môn và quản lý hoạt động tổ chuyên môn của hiệu trưởng cũng là một yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động tổ chuyên môn trong nhà trường.

1.5.2. Yếu tố thuộc về tổ chuyên môn

- Các yếu tố thuộc về tổ trưởng chuyên môn.

- Các yếu tố thuộc về giáo viên.

- Môi quan hệ trong tổ chuyên môn: giữa tổ trưởng chuyên môn với giáo viên trong tổ và ảnh hưởng, uy tín của tổ trưởng chuyên môn đến giáo viên; mối quan hệ giữa hiệu trưởng - phó hiệu trưởng - tổ trưởng chuyên môn trong quản lý nhà trường, quản lý hoạt động tổ chuyên môn là các yếu tố quan hệ bên trong ảnh hưởng rất nhiều đến quản lý hoạt động tổ chuyên môn của hiệu trưởng.

1.5.3. Các yếu tố khác

- Các văn bản, nghị quyết, chính sách của các cấp quản lý trên đối với trường trung học cơ sở.

- Điều kiện vật chất, thiết bị kỹ thuật phục vụ cho hoạt động tổ chuyên môn của nhà trường

- Điều kiện kinh tế - văn hóa xã hội của thành phố, kinh tế, văn hóa, xã hội của địa phương ảnh hưởng trực tiếp đến giáo dục và dạy học trong nhà trường THPT.

**Chương II: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỔ CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG THPT DÂN TỘC NỘI TRÚ TỈNH VINH PHÚC**

2.1. Khái quát về đặc điểm lịch sử, địa lý, kinh tế-xã hội và giáo dục thành phố Vĩnh Yên, Vĩnh Phúc

2.1.1. Về đặc điểm địa lý, lịch sử, kinh tế và xã hội thành phố Vĩnh Yên, tỉnh Vĩnh Phúc.

2.1.2. Tình hình giáo dục bậc PTTH tại thành phố Vĩnh Yên, Vĩnh Phúc

2.1.3. Về trường PTTH dân tộc nội trú Vĩnh Phúc

2.1.3.1. Quá trình phát triển trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc

2.1.3.2. Cơ sở vật chất

2.2. Thực trạng hoạt động TCM tại trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc

2.2.1. Cơ cấu TCM

- Về độ tuổi:
- Về thâm niên công tác
- Về giới tính
- Về trình độ chuyên môn:
- Về trình độ nghiệp vụ quản lý
- Về trình độ CNTT
- Trình độ nhận thức lý luận chính trị

2.2.2. Hoạt động của tổ chuyên môn tại trường PTTH DTNT Vĩnh Phúc

2.2.2.1. Thực trạng hoạt động của tổ chuyên môn

- Các hoạt động của TCM tại trường THPT DTNT Vĩnh Phúc
- Nhận xét về hoạt động của TCM
- + Thuận lợi
- + Khó khăn
- + Những tồn tại mà các tổ chuyên môn cần khắc phục đó là:

Về phía giáo viên

Về phía các tổ chuyên môn

Về phía tổ trưởng chuyên môn.

2.2.2.2. Thực trạng hoạt động quản lý của tổ trưởng chuyên môn

- Hoạt động quản lý TCM của tổ trưởng chuyên môn

\* Nhận xét

- Ưu điểm:

- Hạn chế:

- Nguyên nhân

2.3. Thực trạng tổ chức và quản lý hoạt động các tổ chuyên môn của hiệu trưởng ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc

2.3.1. Thực trạng quản lý việc xây dựng kế hoạch hoạt động các TCM của hiệu trưởng tại trường THPT DTNT Vĩnh Phúc

2.3.2. Thực trạng quy hoạch, bổ nhiệm tổ trưởng TCM và bồi dưỡng GV trong TCM theo hướng phát huy tính chủ động của TCM

2.3.2.1. Thực trạng công tác quản lý việc xây dựng kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn

2.3.2. 2. Thực trạng công tác bồi dưỡng nghiệp vụ cho GV trong TCM

2.3.3. Thực trạng tổ chức bộ máy hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động của TCM

2.3.4. Thực trạng quản lý hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn.

2.4.4. Thực trạng công tác quản lý việc kiểm tra, đánh giá hoạt động của tổ chuyên môn.

2.4.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động tổ chuyên môn của hiệu trưởng tại trường THPT DTNT Vĩnh Phúc

2.4.5.1. Yếu tố ảnh hưởng thuộc về hiệu trưởng đối với quản lý hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động

2.4.5.2. Yếu tố ảnh hưởng thuộc về tổ chuyên môn (tổ trưởng chuyên môn và giáo viên) đối với quản lý hoạt động tổ chuyên môn

2.4.5.3. Yếu tố của môi trường khách quan

2.5. Đánh giá chung

Tiểu kết chương 2

**Chương III : BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TỔ CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG THPT DTNT TỈNH VĨNH PHÚC THEO HƯỚNG PHÁT HUY TÍNH CHỦ ĐỘNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY**

3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp

3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống

3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa, tính thực tiễn

3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ

3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi

**3.2. Biện pháp quản lý hoạt động của các tổ chuyên môn ở trường THPT DTNT tỉnh Vĩnh Phúc theo hướng phát huy tính chủ động của các TCM.**

**3.2.1. Quản lý xây dựng và thực hiện kế hoạch hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động của TCM**

- \* Mục đích biện pháp
- \* Nội dung và cách thức thực hiện
- \* Điều kiện thực hiện:

**3.2.2. Tổ chức sinh hoạt tổ chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học nhằm phát huy tính chủ động của TCM**

- \* Mục đích biện pháp
- \* Nội dung và cách thức thực hiện
- \* Điều kiện thực hiện biện pháp

**3.2.3. Tổ chức qui hoạch, tuyển chọn và bổ nhiệm đội ngũ tổ trưởng chuyên môn**

- \* Mục đích và ý nghĩa
- \* Nội dung và cách thức thực hiện
- \* Điều kiện thực hiện

**3.2.4. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, phương tiện phục vụ giảng dạy**

- \* Mục đích
- \* Cách thức thực hiện:

**3.2.5. Kiểm tra việc thực hiện kế hoạch hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động của TCM**

- \*Mục đích của biện pháp
- \* Nội dung và cách thức thực hiện:
- \* Điều kiện thực hiện biện pháp:

3.4. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động của TCM

3.4.1. Mục đích khảo nghiệm

3.4.2. Mẫu khảo nghiệm

3.4.3 Tiêu chí và thang đánh giá

\* Tiêu chí đánh giá: tính cần thiết được cho điểm theo 3 mức độ:

Rất cần thiết: 3 điểm;

Cần thiết: 2 điểm;

Không cần thiết: 1 điểm.

\* Tiêu chí đánh giá tính khả thi cho điểm theo 3 mức độ:

Rất khả thi: 3 điểm; —

Khả thi: 2 điểm;

Không khả thi: 1 điểm.

\* Thang đánh giá:

Mức độ 1(rất cần thiết, rất khả thi): ĐTB = 2,5 - 3

Mức độ 2 (cần thiết, khả thi): ĐTB = 1,5 – 2,49

Mức độ 3 (không cần thiết, không khả thi): ĐTB < 1,5

3.4.4. Kết quả khảo nghiệm

3.4.4.1. Nhận thức tính cần thiết của biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn theo hướng phát huy tính chủ động của TCM

3.4.4.2. Kết quả khảo nghiệm mức độ khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường trung học cơ sở theo hướng phát triển năng lực dạy học

3.4.4.3. Mối quan hệ giữa tính cần thiết và khả thi của biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường PTTH DTNT Vĩnh Phúc theo hướng phát huy tính chủ động của TCM

## **KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ**

## TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Thị Lan Anh (2012), *Tìm hiểu vai trò của tổ trưởng chuyên môn ở trường trung học phổ thông*, Tạp chí Quản lý giáo dục, số 43/2012, tr.38-40.
2. Ban Bí thư Trung ương Đảng (2004), *Chỉ thị số 40-CT-TW về việc xây dựng nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục*, Hà Nội.
3. Đặng Quốc Bảo (1981), *Những bài giảng về phạm trù “nhà trường”*, Trường CBQLGD, Hà Nội.
4. Đặng Quốc Bảo (1997), *Khái niệm về quản lý giáo dục và chức năng quản lý giáo dục*, Tạp chí phát triển giáo dục số 1/1997
5. Đặng Quốc Bảo, Nguyễn Quốc Chí (2001), *Dự án tiểu học: Chương trình bồi dưỡng hiệu trưởng tiểu học*, Hà Nội.
6. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2006), *Chương trình giáo dục phổ thông (Những vấn đề chung)*, NXB Giáo dục Hà Nội.
7. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2000), *Hệ thống hoá văn bản quy phạm pháp luật về giáo dục và đào tạo*, NXB Giáo dục.
8. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2003), *Hướng dẫn thanh tra, kiểm tra việc thực hiện đổi mới chương trình giáo dục phổ thông năm học 2003 – 2004*, Hà Nội
9. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), Quyết định số 80/2008/QĐ-BGD&ĐT ngày 30/12/2008 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT về việc: Ban hành Tiêu chuẩn đánh giá chất lượng trường THPT.
10. Bộ Giáo dục và đào tạo (2011), *Luật giáo dục ( đã được sửa đổi bổ sung năm 2009)*, Nhà xuất bản Dân trí, Hà Nội.
11. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2011), Thông tư số 12/2011/TT-BGD&ĐT ngày 28/3/2011 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT về việc: Ban hành Điều lệ trường THCS, THPT và trường phổ thông có nhiều cấp học

12. Nguyễn Thanh Cao (2007), *Thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn của Hiệu trưởng các trường trung học huyện Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên*, Tạp chí Giáo dục số 167/2007 tr 41-44
13. Nguyễn Đức Chính (Chủ biên), Vũ Lan Hương (2015), *Phát triển chương trình giáo dục*, NXB Giáo dục Việt Nam.
14. Nguyễn Quốc Chí - Nguyễn Thị Mỹ Lộc (2012), *Đại cương Khoa học quản lý*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
15. *Chiến lược phát triển giáo dục 2001 - 2010* (2002), (Ban hành kèm theo Quyết định số 202/2001/QĐ-TTg ngày 28 tháng 12 năm 2001 của Thủ tướng Chính phủ).
16. Phạm Khắc Chương (2004), *Lý luận quản lý giáo dục đại cương*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội.
17. Nguyễn Hoàng Chương (2013), *Bồi dưỡng kỹ năng lập kế hoạch hoạt động cho tổ trưởng chuyên môn trường trung học phổ thông ở Lâm Đồng*, Tạp chí Quản lý giáo dục, số 48/2013, tr.61-64.
18. Trần Văn Dũng (2010), *Năng lực quản lý chuyên môn của hiệu trưởng trong đổi mới nhà trường*, Tạp chí Khoa học giáo dục, Hà Nội
19. Đảng cộng sản Việt Nam (2013), *Nghị Quyết số 29-NQ/TW ngày 4 tháng 11 năm 2013 của Ban chấp hành Trung ương Đảng*
20. Đỗ Ngọc Đạt (1997), *Tiếp cận hiện đại hoạt động dạy học*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
21. Phạm Minh Hạc (1986), *Một số vấn đề về Quản lý giáo dục và Khoa học giáo dục*, NXB Giáo dục Hà Nội.
22. Đặng Xuân Hải (2013), *Giáo trình Quản lý sự thay đổi trong giáo dục*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
23. Phạm Ngọc Hải (2009), *Bồi dưỡng kiến thức quản lý dạy học cho tổ trưởng chuyên môn*, Tạp chí Giáo dục số 210/2009 tr 15-17
24. Nguyễn Trọng Hậu (2014), *Quản lý nguồn nhân lực trong giáo dục*, tập bài giảng dành cho học viên cao học.

25. Hà Sĩ Hồ (1985), *Những bài giảng về quản lý trường học*, NXB Giáo dục Hà Nội.
26. Trần Kiểm (1997), *Quản lý giáo dục và quản lý trường học*, Viện Khoa học giáo dục, Hà Nội.
27. *Hồ Chí Minh về vấn đề giáo dục* (1997), NXB Giáo dục Hà Nội.
28. M.I.Kônđakôp, *Cơ sở lý luận của khoa học quản lý giáo dục*, Trường CBQL giáo dục và Viện khoa học giáo dục.
29. Trần Kiểm (2001), *Khoa học quản lý nhà trường phổ thông*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
30. Nguyễn Thị Mỹ Lộc – Nguyễn Vũ Bích Hiền (2010), *Quản lý văn hóa nhà trường*, NXB Đại học quốc gia Hà Nội.
31. Nguyễn Thị Mỹ Lộc (2012), *Quản lý giáo dục, một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, NXB Đại học quốc gia Hà Nội.
32. Hà Thế Ngữ (2001), *Giáo dục học – Một số vấn đề về lý luận và thực tiễn*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
33. Hà Thế Ngữ (1998), *Quá trình sư phạm, bản chất, cấu trúc và tính quy luật*, Viện khoa học giáo dục Hà Nội,.
34. Paul Hersey, Ken Blanc Heard (1998), *Quản lý nguồn nhân lực*. NXB Chính trị Quốc gia Hà Nội.
35. Nguyễn Ngọc Quang (1986), *Một số khái niệm cơ bản về Quản lý giáo dục*, Trường CBQL giáo dục Trung ương 1 Hà Nội.
36. Nguyễn Ngọc Quang (1986), *Những vấn đề cơ bản về lý luận Quản lý giáo dục*, Trường CBQL giáo dục Trung ương 1 Hà Nội.
37. Quốc hội (2005), *Luật Giáo dục nước CHXHCN Việt Nam*, sửa đổi 2009, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
38. Sở Giáo dục và Đào tạo Vĩnh Phúc, *Tài liệu Hội nghị tổng kết các năm học 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017*.

39. Vũ Thị Sơn (2011), *Đổi mới sinh hoạt chuyên môn theo hướng xây dựng văn hóa học tập ở nhà trường thông qua nghiên cứu bài*, Tạp chí giáo dục Hà Nội số 269/2011 tr 20-23.
40. Thái Văn Thành (2007), *Quản lý giáo dục và quản lý nhà trường*, NXB Đại học Huế.
41. Ngô Thị Phương Thảo (2013), *Tăng cường quản lý hoạt động kiểm tra đánh giá học sinh của giáo viên - Một biện pháp quản lý tổ chuyên môn của Hiệu trưởng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục ở trường trung học*, Tạp chí giáo dục số 316/2013, tr.17-18.
42. Hoàng Thị Phương Thảo (2013), *Nâng cấp vai trò của tổ trưởng chuyên môn trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường trung học phổ thông*, Tạp chí Giáo dục, số 313/2013, tr.12-13+16
43. Thái Duy Tuyên (2001), *Những vấn đề cơ bản của giáo dục học hiện đại*, NXB Đại học quốc gia Hà Nội.
44. Thái Duy Tuyên (2004), *Tìm hiểu nội dung quản lý phương pháp dạy học của hiệu trưởng trong nhà trường phổ thông*, Tạp chí khoa học giáo dục số 110/2004.
45. Thái Duy Tuyên (2008), *Phương pháp dạy học truyền thống và hiện đại*, NXB Giáo dục.
46. *Từ điển Giáo dục học* (2010), NXB Khoa học kỹ thuật, Hà Nội.
47. Phạm Viết Vượng (2001), *Phương pháp luận nghiên cứu khoa học*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
48. Phạm Viết Vượng (2003), *Quản lý hành chính Nhà nước và quản lý ngành Giáo dục và Đào tạo*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội.
49. Phạm Viết Vượng (2008), *Giáo dục học*, NXB ĐHQG Hà Nội.
50. Văn kiện Hội nghị lần thứ 2 BCH TW Đảng khoá VIII và Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc khoá IX, khoá X, NXB Chính trị quốc gia Hà Nội.

51. Trần Thị Hải Yến (2012), *Xây dựng đội ngũ giáo viên đầu đàn ở tổ chuyên môn trường trung học phổ thông*, Tạp chí Quản lý giáo dục, số 63/2012, tr.43-48.